ԱՐՇԱՄՈՒՐԱՑԸ

Ամսական բաժին 150. — Վեցամսյա 80. — Երեք ամսվա 40. — Թաշրալար իչին քսան թեշրեթի սենեկյան 40 շահիր քսանասք 80 դրշ. լ. ազգեթ-ալա միւթեալլիգ խուսուսաթ իչին 8. ռուբլանան միւբաճաատ օրունուր.

Ամենամյա պահեր սաթերը պիր տեֆալրդ իչին 3. — Կես տեֆա իչին 2 դրշ — Կես սահիֆեյե գոնուլանքն պահեր սաթերը 40 դրշ. Ամենամյա ռուսական ... պիտա պենալեր մեծ-ճանեն տերճ օրունուր.

ԵԷՎՄԻ ԴԱԶԷԹԱ

20 Փր. ﴿ درعليده بك اوغلنده تقسيم جوارنده شيشلى جاده‌سنده واقع ٥ نومرو ايله مرقم مجموعهٔ اخبار غزه‌سى اداره‌خانه‌سنه ﴾ 20 Փր.

ԻՔԻՆՃԻ ՕԷՆԷ — ԲՈՒԶԱՐ ԻՐԹԷՕԻ ԱՊՐԻԼ 21/3 ՄԱՑԻՈ — ԱԼԱԹ. ՀԸ ՐԷՃԷՊ ١٣٠٣ — № 491

ԹԷԼԵԳՐԱՖԻԿ

—

Բարիս, 1 մայիս. — Բէտիֆ ազգերինին տաղտրլմասընտան պէտ իլէ բէյ տէր բէյ ազգերին տաղտրլմասընա պաշլանաճաղը, Եունան պաշ վէքիլի Մ. Տէլիեանի թարաֆընտան տիւնքի կիւն տախի Թէէյեատէն սիւֆէրաեա Թէպլիղ վէ պէեան օլունտուղու Աթինատան վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆնամէտէ մուհարրէր տիր։

—

Բօմա, 1 մայիս. — Տիւն, Պրինտիպիտէ, գօլէրատան եալընըզ պիր եէնի վագբա օլմուշ իսէ տէ, վէֆաթ իտէն օլմամըշ տիր։

—

Բարիս, 2 մայիս. — Բէսմի ղազէթատա, եիւզտէ իւչ ֆայիզլի 504 միլեօն ֆրանգլըգ պիր իսթիգրազընը իխրաճընա տայիր վէ պունուն իչին քիւչատ օլունաճագ տէֆթէրին աթիտէքի չէրայիթինի միւթէզամնին օլարագ, մագամը ռիեասէթատէն պիր գարարնամէ նէշր օլունմուշ տուր։

Տէֆթէրի մէզքիւր մայիս 10 տա քիւչատ օլունարագ, պէհէր թահվիլին թէտավիւլէ չըգարըլաճագ գըյմէթի, 3 ֆրանգ ֆայիզի օլմագ իւզրէ 79–80 օլաճագ վէ տէօրթ թագսիթատէ, եանի, Տրէ.

Տէֆթէրէ գայտ օլունտուղու կիւն	15
Կէլէճէք յուլիս 1 տէ	21·60
Կէլէճէք հոկտեմբեր 1 տէ	21·60
1887 յունվար 1 տէ	21·60

թէէտիեէ օլունաճագ տըր։

—

Բէթրէսպուրկ, 3 մայիս. — Ժուրնալ տը Սէն-Բէթրէսպուրկ ղազէթասը, Մ. Տէլիեանի թարաֆընտան իլթիմաթումա վէրիլէն ճէվապտան պահալա, թէտրիճէն թէրքի սիւահ իտիրմէսի էմրի պասիրէթատէն օլտուղու տէվլէթլէրճէ չայեանը թաստիգ իտուկինի, ֆագաթ տէվլէթլէր՝ թէրքի սիւահ իչին մէօհլէթլէր թայեին օլունմասընը թալեպ իթմէքլիք վազիֆէսիյէ միւքէլլէֆ օլտուգտան պաշգա, թէրքի սիւահընն հագգդի օլմասընը, վէ Եունանիստանընն նիեաթը ճէնկճուեանէսինին ատէմը թէքէրրիւրինէ գարշը էվրօքաեը թէէմին իտէճէք վէ տէվլէթի Օսմանիէենին տախի թէրքի սիւահ իթմէսինէ միւսաատ իյլէեէճէք սուրէթատ պուլունմասընը թալեպ իթմէլերի լազըմ կէլտիկինի տէրմիեան իյլէմիշ տիր։

—

Լօնտրա, 2 մայիս. — Պու կիճէ, Ադատէմի Բօյեալտա վէրիլէն պիր զիեաֆէթատէ, խարիճիեէ նազըրը լորտ Բօզպերի՝ պիր պատէ թէքլիֆի սըրասընտա, Եունան մէսէլէսի հագգընտա ճէրէեան իտէն մուխապէրաթտան պիր նէթիճէյի հասէնէ հուսուլի մէմուլ օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր։

ՄԷՍԷԼԷՑԻ ԵԷՎՄԻԵԷ

—

Այընան մալիմաթա կէօրէ, Եունանիստանտա թէրքի սիւահ էմարէլերի եալընըզ պիր իքի կիւնտէ պէրու Աթինատա կէօնիւլիւ առքէր եազմամագտան իպարէթ օլուպ, հէնուզ ճիտտի թէրքի սիւահ թէշէպպիւսաթը կէօրիւլմէօր իմիշ։

Պունունլա պէրաբեր, Մ. Տէլիեանինին վալիլէրէ եազալը թահրիրաթը ումումիեէտ, կիւեա Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընտան Եունան հիւքիւմէթինէ վատար վէ նասիհաթլար վէ նէվիմա թէահիւլէր օլունտուղու վէ պու վէճհիյէ, թէրքի սիւահ մէճպուրիեէթի հասալ օլտուղու զէմինինտէ իտարէյի լիեան օլունմուշտուր։

Հալին էսասընա կէլինճէ, իւլթիմաթումն թայեին իթտիկի մէօհլ եարընքի սալը կինիւ աղշամը խիթամ պուլաճագ տըր։

* * *

Եունան պաշ վէքիլի Մ. Տէլիեանինին՝ Եունանիստան մէմալիքի վալիլերինէ, պալէատէ զիքր օլունան մէալաէ թահրիրաթը ումումիեէ կէօնատէրմէսի, տէվլէթլերի կիճէնտիրտիկի կիպի, պիլխասսա Պապը Ալիճէ տախի ճալիպընազարը տիզ գաթ պուլունտուղունա պինաէն, տիւնքի կիւն Պապը Ալի՝ տիւէլի մուազզամանա պիր զըթա միւզէքքէրէյի ումումիեէ իրսալ իյլէմիշ, վէ միւզէքքէրէյի մէզքիւրէտէ, Եունան հիւքիւմէթինին թէրքի սիւահ իթմէսինէ պիր կիւնա գայտ ու շարթ գապուլ օլունմաեաճաղը, վէ հիւքիւմէթի Օսմանիեէնին թազմինաթ տավասընա հագգը վար իքէն, Եունան հիւքիւմէթինին պէօյլէ միւնասիպէթսիզ թավր ու հարէքէթի՝ նագապիլի թէհամիւլ մէվատտան իտուկի, վէ Մ. Տէլիեանի թահրիրաթընընն մէֆհումու բէսմէն թէբզիպ իտիլմէք իգթիզա իթտիկի իշար գըլընմիշ տըր։

* * *

Պապը Ալինին թասվիպ վէ թէնսիպի իւզերինէ Շարգի Ռումէլի վիլայէթի նիզամաթընը թատիլէ մէմուր գօմիսիօնա ճանիպը Պապը Ալիտէն Շուրայի տէվլէթ ազասընտան Ապրօ էֆէնտի հագրէթլերիյլէ Մաճիա բաշա հազրէթլերի մէմուր օլմուշլար տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

—

Ումուրը շէհպէնտէրի գալէմի սէր խալիֆէլիկի, ռիւթպէյի ուլէա սընրֆը սանիսիյլէ իսթիշարէ գալէմի միւմէյիզլիկինտէ պուլունան ասատէթլու Ցիրան պէյ էֆէնտիեէ։

Մանասթիր վիլայէթի տախիլինտէ քեային Բէրլէբէ գազասը գայմագամլըզը, Պրանէ գայմագամը սապզը ռիֆաթլու Մէհէմմէտ Ալի էֆէնտիեէ։

Էտիրնէ վիլայէթի տախիլինտէ քեային Էսկիճէ գազասը գայմագամլըզը, Սուլթան Եէրի գազասը գայմագամը Ֆարուխ էֆէնտիեէ։

Վիլայէթի մէզքիւրէ տախիլինտէ քեային Սուլթան Եէրի գազասը գայմագամլըզը Էսկիճէ գազասը գայմագամը Էմին Մուխլիս էֆէնտիեէ թէվճիհ։

Մէքքէյի միւքէրրէմէ դուրէպա խասթախանէսի թաբիպի Մուսթաֆա էֆէնտիեէ բիւթպէյի սանիյեէ սընրֆը միւթէմայիզի թէվճիհիյլէ իւչինճիւ բիւթպէտէն պիր գըթա նիշան Մէճիտի։

Եավերանը էքրէմի հազրէթի Շէհրիեարիտէն Նամըզ վէ հուտուտը Եունանիեէ գօմանտանը Ահմէտ Էեուպ բաշալար հազարթընընն հարէմի այիլէրի հանըմ էֆէնտիլէրէ պիրինճի բիւթպէտէն պիրէր գըթա Շէֆգատ նիշանը, այիսի։

Գազայի էրպատ էմլաքը Հիւմաեուն շիւպէսի միւտիրի սանիսի վէ լիվայի մէզքիւրը գիրատի մէմուրու Թորգումեան էֆէնտիեէ տէօրտիւնճիւ բիւթպէտէն Մէճիտի։

Էճզանճը միւթէվէֆա Դանինին մախսուսու քիմիակիր Ժոզէֆ էֆէնտիեէ, թէպտիլէն տէօրտիւնճիւ բիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը գիյզանիր իհսան պույրուլմուշ տուր։

—

ՏԵԼԵԳՐԱՖ

—

Սէլանիք գըրգայի ասքէրիեէսի գօմանտանլըզընա թայեին պույրուլան հաճի Հասան բաշա հազրէթլերինէ թէպտիլէն իքինճի բիւթպէտէն նիշանը Ալիի Օսմանի իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Զոթը հազրէթի Բատիշահի, ճումաա կիւնիւ սէլամլըգ բէսմի ալինին խիթամընտան սոնրա, տախիրէն խիթամ պուլան Օրհանիեէ ճամիսինէ պիլ ազիմէ, հէր թարաֆընը կէօզտէն կէչիրմիշլէր, վէ նէֆսէթ վէ մէթանէթի պինասընտան տոյայը պէեանը թազտիրաթ պուեուրմուշլար տըր։

Էօնիւմիզտէքի ճումաա կիւնիւ ճամիի շէրիֆի մէզքիւրընն բէսմի քիշատը իճրա պույրուլաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

—Լիվասիեա իգամ պույրուլան Էոհէմ բաշա հազրէթլէրի, էվվէլքի կիւն ռիֆազաթը ալիեէլերինտէքի մէմուրլարն իլէ պէրապեր, Իզզէտտին վաքօրը հիւմաեունույա Տէրսաատէթ ավոէթ վէ ուզրուճա մապէյնի Հիւմաեունա ազիմէթ իյլէմիշլեր տիր։

—Եավերի էքրէմի հազրէթի Շէհրիեարի Նիւսրէթ բաշա հազրէթլերինին՝ կէչէն բէնչէնպիհ կիւնիւթիֆիսէ վասլ օլուպ, ճումաա իրթէսի կիւնիւ տախի օրասան Թէհրանա միւթէվէճճիհլէն հարէքէթ իյլէտիքլերի թէլէկրաֆ խապէրլերինտէն տիր։

—Տէմիր եոլլարը շիրքէթիյլէ հիւքիւմէթի Սէնիյեէ պէ յինինտէ միւնազիւնֆիհ պաղր մէվատտը Թահգըգընա մէմուր գօմիսիօն ազալըզընա հիւքիւմէթի Սէնիյեէ ճանիպը սամիսինտէն Շուրայի տէվլէթ ազասընտան Գանանթին Գարաթօտօրի էֆէնտի հազրէթլերիյլէ Նաֆաա նէզարէթի ճէլիլէսի սէր միւհէնտիսի կալանտ էֆէնտի թայեին պույրուլտուգլարը կէպի, շիրքէթ թարաֆընտան տախի Մ. Թօմէն վէ Մ. Բիշօֆ նամապ օրունուպ, միմանիլէյհիմիսն եարընՏէրսա առէթէ կէլէճէքլերի զազէթաարատա օգունմուշ տուր։

—Բօսֆախանէյի ամիրէ, Բումէլիի Շարգիտէն Պուլկար բուլարըյլա վիրուա իտէն մէքթուպլարը, իճրէթի վէրիլմէմիշ կիպի առտ իյլէտիկինտէն, սահիպլերի իճրէթի նիզամիեէսինի իթաեէ մէճպուր օլուեօրլար։

Պազը մէքթուպ սահիպլերի, իքի տէֆա իճրէթ վիրմէմէք իւզրէ, Պուլկարիսթանտաքի առէմլերինէ բօսֆա իճրէթինի վիրմէմէլերինի թավսիեէ իյլէմիշլեր իսէ տէ, Պուլկար բօսֆասը, իճրէթի պէր վէճհի քէշին վերիլմէեէն մէքթուպլարը ալմամըշ տըր։

—Մամուրէթ իլ Ազիզ վիլայէթի մէրքէզի պիտաեէթ մահքէմէսի մուգավէլաթ մուհարրիրի Համտի պէյին պագը ահվալինէ մէպնի թահթը մուհաքէմէեէ ալընմագ իւզրէ հէման իշտէն էլ չէքտիրիլմէսի հագգընա, Ատիեէ նէզարէթինտէն վիլայէթի միւշարիլէյհաեա պա թէլէկրաֆ էմր վերիլմիշ տիր։

—Ախիրէն Տախիլեէ նէզարէթինտէն ումումի վալիլէրէ եազըլան թահրիրաթտա, Պալը-քէսիրտէ թուֆթուլան գալպ ագչէլէրտէն օլարագ, Գարէսի վիլայէթինտէն կէօնտէրիլիպ, ճանիպը խազինէեէ իրսալ օլունան պէշլիք վէ ալմըրլըգլար՝ Մէսքիւքեաթ իտարէսինճէ էրիթտիրիլէրէք, գալպ վէ մաղշուշ վէ աեարլարը նագըս օլտուղու անլաշըլմըշ, վէ պու միսիլու մէսքիւքեաթի հէր քիմին եէսինտէ պուլունուր իսէ, Զարպխանէճէ էրիթտիրիլիպ, պէտէլինին՝ ֆիյլի մէրի իլէ սահիպլերինէ վէրիլմէսի, վէ իմալ վէ նագլ իտէնլերինին բէնչէի գանունա չարբըլմասը միւգթէզտի իրատէյի ալիեէտէն պուլունմուշ օլտուղունտան, օ միսիլու գալպ վէ մաղշուշ մէսքիւքեաթին հիչ պիր մահէլլտէ սիրիսինէ մէյտան վերիլմէմէք իւզրէ,

նէ գարէթի քեամիլէ իճրասը խուսուսընդն իշար գելենալրդը մէսմուտաւ։

—Պու քէրրէ նէզարէթի միշարիլէյհատան ումում վիլաեաթա կէսնաէրիլէն ամիկէր պիր թահրիրաթտա, մէմալիքի Շահանէտէն Ցէրասատէ թէ վիրուա իտէն քէսանտան պագրլարընդն հասպ էլմասահա տէվամիրտէն պիրինէ միւրաճաաթ վէ եախսա մէմիկքէթէ ավտէթ իթմէք իւզրէ, եէտինտէ պուլունան միրուր թէզքիրէսինի վիզե իթտիրմէք իչին միրուր գալէմինէ միւրաճաաթլարը վուգուինտէ, թէզքիրէյի Օսմանիեէ իպրազ իտէմէեիպ, մէմիքէթլէրինտէ պրազ տըղլարընդը տէրմիեան իթմէքտէ իսէլէրտէ։ գավիր միճէրրէա իլէ ահքեամը նիգամիեէյի իսլալ ճայիզ օլամաեաճաղընա մէպնի, օ մագուլէլէր Ցէրասատէթճէ տախտէֆթէրի մախսուսընա գայտ իլէ, եէալէրինէ միճէտտէէն թէզքիրէյի Օսմանիեէ իթա իտիպ, պու իսէ, հէմ քէնտիլէրինի պիր թագմ միշքիլաթա տիչար, վէ հէմտէ նուֆուզ իտարէսինի պիհուտէ իշղալ իթմէքտէ օյտուղունտան, պունլարա մէվլէքէթլէրինճէ միրուր թէզքիրէսի իթտասը էանտէ, թէզքիրէյի Օսմանիեէլէրի թայէպ վէ մուայեէնէ օլունուպ, իպրազ իտէմէէնլէրէ միրուր թէզքիրէսի վէ բասաբօրթ վերիլմէմէսի, վէ հէր նէրէտէ օլուր իսէ օյսուն, տէվայիրի ըէսմիեէտէն պիրինէ միւրաճաաթլարը վուգուինտէ, թէզքիրէ իպրազ իթմէտիքճէ, գավլէրի միւմքին օյտամեաճաղընտան, համիլ օյտուգլարը թէզքիրէլէրինի տայիմա եանլարընտա պուլունտուրմալարը յիւզումընդն էհալիեէ թէֆհիմ իթտիրիլմէսի իշար պույրուլմուշ տուր։

—Էկէնէրտէ պիր ագշամ, Պէյօղլունտա ասքէր գլեաֆէթինտէ տէօրթ քիշի թարաֆընտան իւզերինէ վուգու պուլան հիւճումա գարշը քէնտիեի միտաֆաա իտէն Նիգօլաքի նամ տէլիգանլընդն գալշարնա կիրմիշ օլան գուրչուն չըգարը լամատըղընտան, պիչարէնին միթէասիրէն վէֆաթ իլլէտիկի, Լէվընթ Հէրբլտ ղագէթասընտա մուհարրէր տիր։

—Պու տէֆա Գահիրէ իլէ Իսկէնտերեէտէ իճրա օլունան թահրիրի նուֆուսա նէզարէն, Գահիրէտէ 374 պին 838 նուֆուս մէվճուտ պուլունմուշ տուր։ Պունլարտան 353,188 նուֆուս Մըսրլը օլուպ՝ 21,650 նուֆուս տախի էճնէպի տիր։

Իսկէնտերեէտէ ճէման 231 396 նուֆուս պուլունուպ, նուֆուսը մէզքիրէտէն 181,703 նէֆերի Մըսրլը վէ 49,693 նէֆերի էճնէպի տիր։

ՍԻԼԼԻՍԵՏ

Ախիտէքի վարագա, ղազէթամըզտա տէրճ օլունմագ իւզրէ, մսթապամըզա իրսալ գելընմուշ տըր։

ԵԱ ՊԷՐԱԹԸ ԱԼԻ, ԵԱ ՐԷՎԷՐՍՈՒՐՈՒՍ

Ազարեան էֆէնտիեէ պու տէֆա իհսան պույրուլան Պէրաթը Ալի կէյէնտէ նէչը օլունմուշ օլմասը իլէ, ճիւմլէյի միւնտերիճաթը միւնիֆէսինտէն չու աթիտ տէրճ իթտիկիմիզ ֆըգրա պիւթիւն օգուեանլարըմըզը էն զիեաատ ալգաթընը ճէլպ իթմիշ օլաճաղընտա չիւպհէ եօգ տուր։

«Միւմանիլէյհ Ս. Պետրոս Ազարեան էֆէնտի Ցէրիսաատէթիմ Էրմէնի-գաթօլիք բաթրիգլիկինէ վէ Կիլիկիա կաթողիկոսլուղունա միւթէսարրըֆ օլուպ, «1296 «էնէսի ընհրէ բէդէ է-լ «թիբրընը «ծ «ալ-Ռաբանա «ելէֆէ ֆ-մաէլէյհ Հասուն «եէֆէնտիեէ էրա բըլընան Պէրաթա ֆ-«բէհ վէ Տէվանը Հէ-մահասանա մաբգայեէպ «պա-ըանան «սսս-լ վէ ընբայէրէ մաթաալէֆ «հալ-« հաբէ-էրէ ը-հա-ը էրմէպէ-ֆճէ վէ «պիզզաթ իսթիֆասը վուգու պուլմատզ-«ճա, մատամ կլ հաեաթ ազլ օլունմաեա ...»

Պու մէթնի ճէլիլին էսաս վէ մէնշէյի ճիւմլէնին մալիւմիւ իսէ տէ, քէմալի էհէմմիեէթի լաեզգը իլէ ֆէագիր օլունմագ, վէ պու պապտէ պիր կէօնա եանլըզը, վէ իխթիլաֆա մահէլլ գալմամագ իչին, պաղը էյզահաթ իլավէսի ֆայիսէտէն խալի տէյիլ տիր զանն իտէրիզ՝ Շէօյլէքի մէրհում Հասուն էֆէնտիեէ սօն տէֆա օլարագ վէրիլմիշ օլան մէզքիր 1296 Պէրաթընդն պալէասընտա «Ցէրիսաա-«տէթիմ վէ մէմալիքի մահրուսէյի Շահա-«նէմոէ միւթէմէքքին Էրմէնի-գաթօլիք-«եան բաթրիգլիկի՝ Կիլիկիա կաթողիկոս-«լուղու իլէ պիրլէշէրէք, պատէմա իշպու «տարէնտէյի Պէրաթը Հիմաեունում Ա. «Պ. Հասուն էֆէնտի էօնտէսինէ իհալէ վէ «թէֆվիզ օլունմուշ իսէ տէ, մուախխա-«րէն զուհուր իտէն պաղը իխթիլաֆաթ «միւնասիպէթի իլէ Պէրաթը մէզքիր «գայտը թէրքին գելընմըշ օյտուղու հալ-«տէ, պու տէֆա իխթիլաֆաթը մէզքիր-«էէնին ինսիֆայի հագգընտա միւմայիլէյհ «թարաֆը տէվլէթի Ալիեէմէ թէէմինաթը «գավիեէ վէ քեամիլէ իթասընա հազըր «օլտուղունու պէեան իթմիշ օլտուղուն-«տան պաղը շէրայիթի թէէմինիյէ «տէրճ ու իլավէ...» օլունտուղու էմր ու ֆէրման պույրուլմուշ տուր։ Պու շէրայիթի թէէմինիյեէ միւքէրրէրէն թայ ու նէշր օլունմուշ օլտուղունտան, թէքրար իթմէեէ միւհթաճ տէյիլ տիր։ Վէ Ազարեան էֆէնտիեէ պու տէֆա իթա պույրուլան Պէրաթտա զիքր օլունան շէրայիթ տախի պունլարտան իպարէթ տիր։ Իշպու շարթլարընդն մահուտ Էվէրսուրուս կոնդակընտա միւնտէրիճ ահքեամընդն ըէտտինտէն իպարէթ օլտուղու, վէ Հասուն էֆէնտինէն օլ վագըթ մէյտանտան գալտըրաճաղընը վատ իթտիկի իխթիլաֆընտա ճէօմաաթըմըզընդն իքի ֆըրգասը պէյնինտէ հալէա մէվճուտ օլան իխթիլաֆտան պաչգա պիր շէյ օլմասընդը հագգընտա զիհնլէրտէ շէքք վէ շիւպհէ գալմամագ իչին, բէք չօգ բէսմի սէնէտլէր մէյտանա գօնուլապիլիր իսէ տէ, եալընըզ Հասուն էֆէնտինէն իլք բաթրիգլիկինտէն ազլինէ տայիր սատը էսպագ մէրհում Ալի բաշա ղէմանընտա վէ 1287 (1870) սէնէսինտէ նէչը օլունան իլանը բէսմինին սուրէթինի տէրճ իթմէք քեաֆի տիր։

ԻԼԱՆԸ ԲԷՍՄԻ

«Էրմէնի-գաթօլիք ճէօմաաթընդն բու-«էսայի բուհանիեէսինին սուրէթի ինթի-«խապընա վէ թէէսսիսաթը խայրիեէ ա-«յիտ էմլաքէ վէ պունա միւթէֆէրրի պաղը «մէվատտա տայիր 1867 սէնէյի միլատիեէսի «թէմուզունտա, հայմէթլու Բաբա հազ-«բէթլէրի թարաֆընտան Էվէրսուրուս «նամը իլէ նէչը օլունան Պ-լ եանի էմր-«նամէնին՝ հուգուգը սալթանաթը Սէնիյեէ «միւնաֆի վէ ճէօմաաթը մէրգումէնին «հայիզ օլտուղու իմթիեազաթը մուխիլ «մէվատտը հավի օլտուղու ճիհէթլէ, «նէզտի տէվլէթի Ալիեէտէ բէհինի գապուլ «օլամաեաճաղընա, վէ բաթրիգի սապզ «բիւթպէթլու Հասուն էֆէնտինին բաթ-«բրիգլիկ՝ զիքր օլունան Էվէրսուրուս իւ-«զերինէ միւէսսէս օլտուղու թէպկիեին «իթմիշ օլմասը իլէ, բաթրիգլիք մէմու-«բրիեէթինի շամիլ քէնտիսինէ իթա պույ-«բրուլմուշ օլան Պէրաթը Ալինին գայտը «թէրգին գելընմասընա իրատէյի Սէնիյեէյի «հազրէթի Բատիշահի շէրէֆուտտուր պույրուլմուշ օլտուղու ...»

Իչթէ պու գարարա, եանի Հասուն էֆէնտինին բաթրիգլիկի Էվէրսուրուս իւզերինէ միւէսսէս օլմասընա մէպնի տիր քի, Հասուն էֆէնտի ազլ օլունտու, վէ ելինէ միւմանիլէյհին Էվէրսուրուս մէսէլէսինի օրթատան գալտըրմասը թէհահիտ իթտիկի իչին տիր քի 1296 Պէրաթը քէնտիսինէ շէրայիթի մալիւմէնին տէրճի իլէ իթա պույրուլտու։ հասընը Հասուն էֆէնտինին պու վատինի իճրա իթմէտիկի իչին տիր քի նիհայեէթ բաթրիգլիքտէն ինֆիսալի իճապ իթտի։

Տիմէք օլուր քի, պու տէֆա Ազարեան էֆէնտիեէ իհսան պույրուլան Պէրաթընդն եօգարընտա տէրճ օլունան ֆըգրասընընդն միւգթէզայի ալիսինէ, Էրմէնի-գաթօլիք ճէօմաաթը բաթրիգլիյի քէնտիլէրինէ գայտը հաեաթ իլէ թէվհիհ պույրուլմուշ իսէ տէ, պու բաթրիգլիք ոըֆաթը, պալէատէ զիքր օլունան շէրայիթ իլէ, եանի Էէրսուրուսա թէվֆիգի հարէքէթ իթմէմէք շարթը իլէ գաիմ օլուեօր։ շէօյլէ քի, Էվէրսուրուս մէսէլէքինտէ տէվամ վէ իսրար իթտիյի հալտէ, պիթթապի ապլի լազըմ կէլիեօր։ Պու պապտէ պիր կէօնա իշթիսլահ վէ թէրէտտիւտէ մահալ եօգ տուր։

Իմտի, հալը հազըր չու վէճհլէ ապը վէ հագիգէթի իւզրէ թէլագը օլունտուղու հալտէ, զաեէթ մուհիմմ պիր մէսէլէ զուհուր իտէր քի, պունուն գանտաթպախշ օլաճագ սուրէթտէ հալլ օլունմասը եալընըզ բաթրիգլիք խիլաֆընտա պուլունան ֆըրգա իչին տէյիլ։ այնի տէրէճէտէ վէ պէլքի տահա զիեատէ բաթրիգլիեէ թէպահիեէթ իթմէքտէ օլան ֆըրգա իչին պիր մէսէլէյի հաեաթիեէ տէրէճէսինտէ էհէմմիեէթի վար տըր։ Եանի Ազարեան էֆէնտի՝ Էվէրսուրուս մէսէլէքինի թէրք իտիեօր մու, եօգսա եինէ օ մէսէլէյէ տէվամ իտէճէք մի, վէ օ Հասս իւզերինէ մի բաթրիգլիք վազիֆէսինի իյֆա իյլեեէճէք։

Վազասա, եօգարընտա միւտիկիմիզ թաֆսիլաթա կէօրէ, Էվէրսուրուսուն տէվլէթի Ալիեէճէ ըէհինի գապուլ օլամամասը Հասասը պիր չօգ մուհարրէրաթը ըէսմիեէտէ վէ կէրէք Հասուն էֆէնտիեէ, կէրէք Ֆիւբէլեան էֆէնտիեէ իթա պույրուլմուշ օլան Պէրաթլարտա թասրիհ գելընարագ, վէ հաթթա 1297 տէ Հասուն էֆէնտիեէ վէրիլէն Պէրաթ՝ Ցիւսթուրա տախի տէրճ օլունարագ, տէվլէթճէ գայիտէ վէ գանուն հիւքմիւնիւ ալմըշ օյմասընա պագելը իսէ, Ազարեան էֆէնտի, Պէրաթընը ալսընդ՝ ալմասընդ, օ գայիտեէ թէպահիեէթ իթմէսի հէր հալտէ լազըմ կէլիր իտի։ Լաքին հէնուզ բաթրիգլիք Պէրաթընը ալմազտան էվվէլ, պիր թարաֆտան, Պաղը Ալի պէլքի էֆ-ի միշարիլէյհ հագգընտա միւսաատէլի տավրանարագ Էվէրսուրուս մէսէլէքինտէ տէվամ իթմէսինէ իթիրազ իթմէեօր, վէ պէլքի Էվէրսուրուսու ըէտտ իթմէք էսասընտան սարֆը նազար իտէրէք, Էրմէնի-գաթօլիք մէսէլէսինին բաթրիգ էֆէնտինին վէ Բօմանընդն արզուսինէ մուվաֆֆըգ պիր սուրէթտէ հալլ իթմէք իսթէեօր կիպի խաթըրլարտա պիր շիւպհէ վէ թէրէտտիւս իլգա օլունապիլիր իտի։ Տիկէր թարաֆտան, բաթրիգ էֆէնտի տախի չու շիւպհէլէր սաեէսինտէ ճէօմաաթընդն պիր ֆըրգասը գարշըսընտա, Էվէրսուրուսատան այրըլմամագ, վէ տիկէրի գարշըսընտա Էվէրսուրուսա թէպահիեէթէ մէճպուր տէյիլ կիպի կէօրինէրէք՝ պու եօլտա հէր իքի թարաֆը գուլլանմագ վէ իտարէյի մասլահաթ իթմէք օլապիլիր իտի։ Հալպու քի պու տէֆա իսթիհսալ օլունան Պէրաթը Ալի պու իշթիպահլէրին, պու թէտպիրլէրին սիւսպիւթիւն էօնիւնիւ քէսիեօր, վէ Պէրաթ սահիպինի հանկը մէսէլէք խըզմէթ իտճէկինի գաթիէն պիլտիրմէկէ մէճպուր իտիեօր։ Զիրա էկէր ումումուն իթիգատ իթտիկի իւզրէ, քէնտիսի տէ, Հասուն էֆէնտի կիպի Էվէրսուրուսատան այրըլմամաեօր իսէ, պունճա սայ ու հիմմէթլէ ագըպէթ իսթիհսալ օլունան Պէրաթ քէնտի բաթրիգլիք սըֆաթընը սուրէթի մէշրուատէ մուհաֆազա իտէմէեէճէկինէ հիւքմ իտիեօր։

Անթիհասունիսաթ տէնիլէն ֆըրգանընդն իտտասը, էօթէտէն պէրու մալիւմ օլտուղու իւզրէ, գաթօլիք մէզհէպինտէ սապիթգատէմ օլարագ, սպայիտ վէ գավայիտի տինիեէճէ հիչ պիր թէպտիլաթ իճրա իթմէեէրէք, եալընըզ Բաբա հազրէթլէրի Շարգտա բաթրիգլիք սըֆաթընը քիլիսէ գանունլարընճա հայիզ օլմատըղընտան, Էրմէնի-գաթօլիք քիլիսէսինին վէ բաթրիգլիկինին Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչտէն մէվրուա հուգուգ վէ իմթիեազաթընը վէ ատաթը գատիմէսինի վէ ճանիպի սալթանաթը Սէնիյեէտէն, սայիր ճէօմաաթլար կիպի, քէնտիլէրինէ տէ իհսան պույրուլմուշ օլան իմթիեազաթ վէ մուաֆիեաթը սէքթէտար իթմէմէքտէն իպարէթ օլուպ, Էվէրսուրուսա թիրազ իթմէլէրի տէ, անճագ Էվէրսուրուսուն կէրէք Էրմէնի-գաթօլիք բաթրիգ վէ բիսգօպօսլարընդն ինթիխապընա վէ կէրէք քիլիսէլէրի էմլաքընդն իտարէսինէ, էն պիեեիք բաբալարընդն Շարգ բաթրիգլիքլէրի հուգուգունա բայեէթ իտէճէքլէրինէ տայիր ըէսմի կոնդակլարտա վիրմիշ օլտուգլարը թէէմինաթընդն խիլաֆընտա օլարագ, Բիօբականտանընդն միւտախէլէսինի թէճվիզ իթմիշ օյմասընտան նուչի տիր։ Անթիհասունիսաթ էֆքեարընճա, Բօմանընդն պու խուսուսլարա միւտախէլէեէ վէ Էրմէնի-գաթօլիք կաթողիկոսլուղունու պիր զարպ բիսգօպօսլուղունտան չօգ էտնա պիր տէրէճէեէ էնտիրմէեէ, եանի էսասընտան չիւրիւթմէեէ հագգը օլամագ, վէ քիմսէ քէնտի քիլիսէսի հուգուգունու մուհաֆազա իթմէտիյլէ մէզհէպինի ինքեար իթմիշ օլմագ։ Պաղը Ալի տախի պու էֆքեարը քէնտի հուգուգու ալիեէսինէ մուվաֆֆըգ կէօրէրէք։ Էվէրսուրուս անքեաընը գապուլ իտէմէեէճէկինի վէ ինթիխապը բուէսսա վէ իտարէյի էմլաք մատտէլէրինին խարիճտէն, եանի հիչ պիր հիւքիւմէթի էճնէպիեէ ճանիպինտէն վէ էզճիւմլէ Բօմա թարաֆընտան պիր կէօնա միւտախէլէ վուգու պուլմաեարագ, ուսուլու գատիմէեէ վէ գավանիյինի տէվլէթէ վէ ճէօմաաթա իհսան պույրուլմուշ օլան իմթիեազաթա թէվֆիգան ճէօմաաթ իլէ տէվլէթի պէյնինտէ ճէրէեան իթմէսինի քաթրիգլիք սըֆաթընա չարթ իթմիշ տիր։

Անթի-հասունիսաթլէր, չու իտտասընը եօլունտա օլուպ օյմասընը միւզաքէրէսինէ կիրիշմէեէրէք, վէ Ազարեան էֆէնտի մագամընա վաճիպ իլ էտա օլան հիւրմէթտէ գուսուր իթմէեէրէք, սօրապկիլրէր քի, «մատամ քի էֆէնտիի միւշարիլէյհէ իթա պույրուլան Պէրաթը Ալի քէնտի տավալարընը գաթիէն թաստիգ իտիյօր, ճապա միւշարիլէյհին էֆքեարը նէ մէրքէզտէ տիր։ Էկէր Էվէրսուրուսու էվվէլքի կիպի իլթիզամ իտիյօրլար վէ օ մէրքէզտէ տէվամ իտէճէքլէր իսէ, Պէրաթն հիւքմիւ սարիհինէ գարշը հարէքէթ իթմիշ օյմազլար մը։ վէ չիմտիտէն քէնտիլէրինէ Բաթրիգլիք մագամընտան տիւշմիշ նազարը իլէ պագելմագ իճապ իթմէզ մի։ Եօգ, էյէր Պէրաթը Ալինին հիւքմիւ միւնիֆի իլթիզամ օլունուեօր, եանի Էվէրսուրուս մէսէլէքինտէն ֆէրազաթ օլունուեօր իսէ, օ հալտէ, նիչին պուրասը կիզլի թութուլուեօր։ Նիչին Բիզդոպոս ինթիխապընտա Ս. Սիմոհոդոսա արզ օլունան նամզէտլէրտէն պիրի Բօմատան կիզլի իսթիզան օլունմատըգճա, նասպ օլունմաեօր։ Նիչին քիլիսէ էմլաքընդն ալըմ սաթըմընտա վէ սայիր մուամէլաթընտա Բօմատա միւրաճաաթ իթմէք մէճպուրիեէթինտէն գուրթուլմագ գայրլ օլմաեօր։ Նիչին քէնտիլէրի հերյ-ոոծող վէ պէլքի հերեթէկ տէյլ իլան օլունուեօր։ Նիչին բաթրիգլիեէ թայլ օլան ռուհպան թագըմընդն քեաֆիֆէսի հալէա պէրի թարաֆա օ նազար իլէ պագարագ, քէնտի թէվապիլէրինի տիկէր թարաֆ քիլիսէսինէ աեագ պասմագտան, վէ ռուհպանլէրի իլէ իխթիլաթտան, ճէհէննէմէ կիթմէք ճէզասը թահթընտա օլարագ, մէնն իտիեօրլար։ Նիչին քէնտիլէրինին կիւնահսրզ օլտուղու հէմէն իլան օլունմաեօր։ Նիչին սէպէպսիզ օլարագ հալընդ կէօրիւեօրլար։ Հասընը նիչին միլլէթ պէյնինտէ

խուսուսմէթ վէ թէֆրիգա իսլգա օլունուեօր։»

Բաթրիքլիյէ թասլի օլան թարաֆ իսէ, Պէրաթը Ալի հիքմիւնէ խթինատէն տահա նիչէ աղը վէ աճը սիւալլէր իրատ իտէպիլիրլեր։ Մէսէլա տէյէմէլլեր մի քի բաթրիգ էֆէնտի՝ Պէրաթը Ալիեէ կէրչէքտէն թէպախյեէթ իտէճէք իսէ, նի՞չին Պէրաթը Ալիեի ալմահա չալըշարագ, բաթրիգլիկինին էսասընը ալէնէն վէ քէնտի էլի իլէ սէքթէտար իյլէտի։ Ճէօմաաթը, ասլա ըէյինի ալմահարագ, Պէրաթը Ալիտէ վազ օլունան գայիտէեէ մուխալիֆ պիր մէսլէքտէ տէվամ իթտիրմէք մէսուլիեէթինի նա՞սըլ տէրիւհտէ իտէպիլտի։ Նիչին Բօմահա գարչը, հէմ քէնտիսինի հէմ ճէօմաաթընը մահճուպ իթտի։—Եօգ Լկէր պէօյլէ տէյիլ տէ Պէրաթը Ալի հագըզէթէն իլթիզամ օլունուեօր, եանի Բէվէրսուրուս չիմտի հիքիմիւզ թուրթուլուեօր իսէ, օ հալտէ նիչին պունճա սէնէլէրտէն պէրու Բէվէրսուրուս ագայիտի տինիեէտէն պիր տէեէրէք, ճէօմաաթ իղթալ օլունտու, պունճա ֆէնալըգլարա սէպլէպյեէթ վէրիլտի, բէտէր վէ էվլատ, գարը վէ գօճա արասընտա նիֆագ վէ միւնազաա իյգա օլունտու։ Հասընը, նիչին պիւթիւն ճէօմաաթ հատտսըզ հիսապսըզ զարարու զիեանլէրէ ուղրատըլտը։— Շաեէթ, Բօմա սօնրատան Բէվէրսուրուսու քէնտիլյինտէն գալտըրտը, եախօտ «ՆԻՆԷԷՐԷ աֆվ իթտի, տէնիլիր իսէ, օ հալտէ տախի, ճէօմաաթըն իքի գրամը պէյնինտէ արթըգ մէզէպճէ իխթիլաֆ վէ միւնազաահա պիր սէպէպ գալմահաճաղընտան, վէ ճէօմաաթըն պէօյլէ իքի բարչա օլմասընա օյսա օյսա «ՆԻՆԷ ֆըրգասընըն բաթրիգլիկէ թէպախյեէթ իթմէսինտէն տօյահը պիր «ՆԻՆԷՂԱՆԴՐԻՆ գուսուրընտան պաչգա մէյտանտա պիր սէպէպ կէօրիլէմէեճէկինտէն, պէյքի պաղը էհլի ինսանֆ՝ չու ֆայֆակզՐԻՆԻՆ մէյտանտան գալգմասը եալընըզ պիր զաթըն ֆէտաքէարլըղընա թէվագուֆ իթտիկինի կէօրէրէք, բաթրիգ էֆէնտի հազրէթլերինին միլլէթբէրվէրլիքլերինէ միւրաճաաթ իլէ, մէմուրիեէթտէն չէքիլմէյի իխթիեար իթտիքլերի հալտէ, հէմ քէնտիլերինի միւչքիլ պիր մէվգիտէն գուրթարմըշ, հէմտէ ճէօմաաթըն իթթիֆագ իթմէսինէ մանի օլմասընը օլաճագլարընը քէնտիլերինէ իխթար իթմէեի վաճիպէի զիմմէթինտէն ատտ իտէրլէր։

Խիլասայի քէլամ, Պէրաթը մէզքիւրտէն թէվէլլիւտ իտէն մէսէլէնին հալլի իչին պալէատէ պէեան օլունան սուրէթլերին պիրինին, եանի, Պէրաթը Ալինին իճրասընը գալմասը թասավվուր օլունմահաճաղընտան, ազըպէթ իւլ էմր եա Բէվէրսուրուսու օրթատան գալգտըղը բաթրիգլիք թարաֆընտան իլան օլունմագ, եախօտ Բաթրիգ էֆէնտինին իսթիֆա իթմէք չըգգլարընտան պիրինին իխթիեար օլունմասը չարէսիզ կէօրինիւեօր։

* * *

ՄԱԼԻՄԱԹԸ ԹԻՃԱՐԻԵԷ

Թիճարէթ օտասը ղազէթասընտա կէօրիւլէն մալիւմաթ տը։

ԻՆԳԼԻՀԱՏ ԲՕՍԹԱՍԸ։— Լիզպօն գօնկրէսինտէ Իթթիհատ բօսթասը նիզամնամէսինճէ իճրա իտիլէն թատիլաթ, նիսան իպթիտասընտան իթիպարէն մէվգրի իճրաեէ վազ օլունմուշ տուր։

Ինթիհատ բօսթասընա տախիլ պուլունան գրթաաթ վէ հիքիմաթ պէր վէճհի աթի տիր։

Գեամիլէն Էվրօբա։

Ասիա գրթասընտա։— Բուսիա տէվլէթինին Ասիատաքի միւսթամէրաթը, Անատօլու, Գըսրըզ, Իրան, Ատէն, Բօրթիկէզ, վէ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրանըն Հինտիսթանտաքի միւսթամէրաթը, Սէյլան, Սիամ, Գօչինչին, Ինկիլթէրրանըն պօղազլարտա պուլունան միւէսսիսաթը, Գամպօճ, Անամ վէ Թոնքէն, Հոնկ-Գոնկ, Չին, Գօրէնին մուհիմ լիմանլարը, Ժարօնիա։

Աֆրիգա գրթասընտա։— Թանճա վէ Սպանիանըն Մէրաքիշ թարաֆընտաքի միւէսսիսաթը, Ասոր վէ Մատէր վէ Գանարիա ատալարը, սէվահիլի զարպիէտէ պուլունան Ինկիլիզ, Սպանեօլ վէ Ֆրանսըզ միւսթամէրաթը, վէ միւէսսիսաթը, Լիպրիա ճիւմհուրիյէթի, Գոնկօ, Մոզամբիգ, սէվահիլի չարգիեէտէ վագը Բօրթիկէզ միւէսսիսաթը, Զանկիպար, Մատակասգար ատասընտա Թամպաթավ, Մաեօ, Մուսիպէ, Սէնթ-Մարի, Բէրիւնիօն, Մօրիս, Բօտրիգ, վէ Շիսէլ ատալարընըն տիկէրլէրիյլէ պահրը մուհիթի Հինտիտէ վազը Ամէրանթ ատալարը, Պապէլ Մանտէպ պօղազը մուխրէճինտէ վագը Օեուճ ատասը, վէ ալարը Ահմէր սահիլինտէքի Սուաքին ատասընյա Ասաս, Մասուա ատալարը, Մըսըր, Թարապլուսը զարպ, Թունուս, վէ ճէզայիր, Պոլոյեա ճիւմհուրիեէթինտէն մատտա պիթիւն Ամէրիգայը Օգիանոսիէ գրթասընտա Ավըսթրալիա ատասը, քեամիլէն Ֆրանսըզ, Սպանեօլ վէ Բօրթիկէզ միւսթամէրաթը Լաեուան ատասը, Հավայ եախօտ Սանտուիչ ատալարը։

Մանչէսթէր։— Բիեացա թուրթկուն օլտըղընտան, Ֆիեաթլար թէրագգը իթմէքտէ տիր։ Իխրաճաթ իբլիկինտէ թալիպ ազ իսէ տէ, պաեաղըլար պէհէր լիսրա ֆիեաթընը 1/8 քէնա թէզեիա իթմիշ տիր։ Պէզ բիեացասընտա մուամէլաթ էհէմմիեէթսիզ տիր։

Գօրֆուանտ Ընճաբէրի։— Ինկիլթէրրանըն Գօրֆու գօնսօլօսու, 1884 սէնէսի մուամէլաթընա տայիր զաեէթ միֆիտ պիր բաբօրթօ թէրթիպ իթմիշ տիր։ Իչպու բաբօրթօտան անլայընլըղընա նէզարէն, Եունանիսթանա իտխալ օլունան էմթաայի էճնէպիեէնին քեաֆֆէսի, պիր սուրէթի մութթարէտէ բէսմ իյֆա իթմէքտէ, վէ հէր նէվի էմթաա խուսուսի պիր թարիֆա իլէ բէսմ վիրմէքտէ տիր։ Ֆագաթ էշեաեա գրյմէթ թագտիրիյէ այընան բէսմ ումմամիեէթլէ եիւզտէ 30-50 պէյնինտէ թէհավվիւլ իթմէքտէ վէ հատիր օլարագ պաղը էշեատան եիւզտէ 60-150 տէրէճէսինէ բէսիտէ օրմագտա արը։ Ֆագաթ պու բէսմին ֆիլասըլ եիւզտէ 8 տէրէճէսինտէ օլտուղու, վէ պատէհու եիւզտէ 10 վէ տահա սօնրա եիւզտէ 21 տէրէճէսինէ չըգարըլտըղը զիքրէ չայեան տը։ Հազիրանտան պէրու սէնախյի տախիլիեէյի հիմաեէ վէ թէշվիգ մագսէտիյլէ եէնի պիր ուսուլ թահսիլի վազ օլունմուշ, վէ սիւս վէ ղիյնէթէ տայիր օլան էշեաեա օ գատար ֆահիշ բէսմ թարհ իտիլմիշ տիր քի, պունլարընն Եունանիսթանա իտխալի զայրը միւմքին պիր հալէ կէլմիշ, վէ պունուն նէթիճէյի մուզիրրէսի օլարագ կէօմրիւք հասըլմըը ֆէվգէլատէ թէնազգուս իյլէմիշ տիր։ Պու միսիլլու էշեանընն իտխալաթը, պիթթայի թէնազգուս իթմիշ, վէ էհալի անճագ իհթիեաճը զարուրիեէլերի իչին զայի բուսում իյֆասընա մէճպուր օլմուշ տուր։ Պու սուրէթտէ Գօրֆուտա սէնախյինին ֆէվգէլատէ թէրագգը իտէճէկի մէմուլ օլունուր իսէ տէ, Գօրֆուտա թիճարէթին թէնազգուսսունա իչպու բուսումը մուզիրրէտէն մատտա պիր սէպէպ տահա վար արը։ Մուգատտէմա Գօրֆու, Շարգընն եէկեանէ սէրպէսթ լիմանը օլտուղունտան, Եանիա իլէ Եունանիսթան, Թըրհալա վէ հաթթա իզմիր վէ Իսկէնտերեէ, Կիրիտ, ճէնու

սէֆայինէ տայիր ախիրէն գալէմէ ա-ընան նիզամնամէ հիւքմիւնճէ, ճէպէլ իւլթարիգ պօղաղը թարիգիւլէ քէօմիւր իտխալ իտէճէք օլան Իթալիա կէմիլէրինէ պէհէր թօնէլաթօսու իչլին պիր ֆրանգ իքրամիեէ վէրիլմէքտէ տիր։

Պու գանուննամէ՝ Ինկիլիզ վէ Պէլճիգա-ը քէօմիւր պաիլէրինէ պիւեիւք իսթիֆատէ թէէմին իյլէմիշ, վէ Պէլճիգա իլէ Իթալիա պէյնինտէ տախի միւնասէպաթը թիւճճարիեէնին քէսպի էհէմմիեէթի իյլէ-մէսինէ պատի օլաճաղը մաղնուն պու-լունմուշ տուր։

Ճումաա իրթէսի կիւնքի նիւսխէ-միզտէ տէրճ իտիլէն նիզամնամէեէ տայիր օլան մաղպաթալարըն սուրէ-տիր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԱՋՊԱԹԱ

Իչպու սէքսէն պիր մատտէի չամիլ օլան նիզամնամէ 1882 սէնէսի թըշրինի սանի եիրմի պիրինճի բազար կիւնիւ միւնադըտ մէճլիսէ պէնտ պէնտ գրաաթ օլունուպ, միւնտէրիճաթընըն ճէրէեան իտէն միւ-զաքէրաթա վէ ագտէմճէ վէրիլէն գարար-լարա միւթապէգ օլտուղու թէհագուգ իթմիշ օլմաղլէ թաստիգ վէ իմզա իտիլտի։

ԻԲԻՆՃԻ ՄԱՋՊԱԹԱ

Իչպու գանուննամէ լահհասը հագդընտա էֆրատը միլլէթտէն թահրիրէն վէ չի-ֆահէն պէեան օլունան միւթալաաթ՝ ի-տարէ մէճլիսի մարիֆէթի իլէ ճէմ օլու-նուպ պա բաբօրթօ բաթրիգլիք մագամը ալիսինտէն մէճլիսիմիզէ իհալէ գըլընմըշ օլմաղին, պատէթ թէտգիգ մուվաֆֆըգը հալու մասլահաթ իտուկինէ գանաաթ հա-սըլ իտիլէն մէվատտալ իլէ շէրհ վէրիլէ-րէք թէքրար իմզալանըպ, իճապը իճրա գըլընմագ իւզրէ, եինէ մագամը միւշարի-լէյհէ թագտիմ գըլընտը։

Պէյօղլու 29 քեանունի սանի 1884

Իմզալը

ԴՐԱՄ

Պունտան ագտէմ, Պէյօղլունտա, Բումարրն Սիլլօղոս ճէմիյեէթի սա-յօնունտա, Ասկական ընկերութիւ-նու մէնֆաաթրնա օյարագ թէրթիպ օլունան պիր ճէմիյեէթտէ, միլլէթ-թիմիզ մէշհուր մուալլիմ վէ գազէտ սահիպլէրինտէն Պէրպէրեան Ռէդէոս էֆէնտի՝ Դրամ սէրլէվհասը, իլմի սէրվէթի հագգընտա դաեէթ պէլիզ պիր նութգ իրատ իթմիշ օլուպ, իշ-պու նութգ պու քէրրէ Արամեան մաթպաասընտա այրրճա քիթապ շէքլինտէ վէ մունթազամ պիր սու-րէթտէ թապ իտիլմիշ օլտուղունտան, 3 ղրուշ ֆիեաթլէ պիլճիւմէ քիթապ ճը տիւքքեանլարընտա սաթըլմագ-տա տուր։

Պու նութգ՝ դաեէթ շայեանը տիգգատ վէ միւթալաա, վէ մուճի-պի իսթիֆատէ օլմաղին, պիլճիւմէ էհլի քիթապէթ թարաֆընտան օ-գունուլմասընը խասսէթէն թավսի-եէ իյլէրիզ։

ԱԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 21 ապրիլ

Էահ. ումումի ապրիլ 19 գաբ. գ. ք.		16–22
» » գ. ք. 21 աչբլ. (տուպլը)		16–22
Իունիֆիյէ » 19 գաբ. գ. ք.		77–20
» » 12 աչբլ. գ. ք.		77–20
Սէրի A. Ա. Իսթիգրազ գ. ք.		24–20
» B. Բ. »		16–
» C. Գ. »		16–27
Բումէլի չըմէնտըֆէրլերի		38–
Ադչէ ֆայիզի		10–½
Ըէքօր		00–00
Հէվալէսիզ »		00–

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	գ. ք.	06–00
Սթամպօլ պանգասը		04–30
Սօսիէթէ ժէնէրալ		03–18
Թրամվայ		287–½
Սօսիէթէ Օթթոման պանգասը		03–15

ԱՂԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹ։

Ոսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէնեազ մէճիտիեէ ֆարգը	107–36
Մէթալիք »	98–00
Պէշլիք »	102–05
Ալթընըգ »	102–25
Պագըր »	800–
Գայմէ	4000–
Ինկիլիզ լիրասը	110–25
Ֆրանսըզ ալթունը	88–04
Բօլ	90–18
Գրէմից ալթունը	51–20
Գարպօն գայմէսի	9–10

ԷՎԼԻՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 30 ապրիլ։

Ինկ. գօնսօլիտի	100–11/16
Էահամը ումումիեէ աչըլսը գ. ք.	14–7/8
» » գաբանտը գ. ք.	14–13/16
65 իսթիգրազը 1 ինճի սընըֆ	24–½
69 »	00 00
71 » 2 »	15–7/8
72 »	00–00
73 » 3 »	14–3/8
Տէվլէթի Ալիեէնին 77 իսթիգ.	83–¾
Օսմանլը պանգասը	11–⅛
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	98–¾
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	69–¾
» իմթիեազլը (չըմէնտըֆէր)	92–5/8
Տաիրա սանիեէ	68–¼
Մըսըրըն Բօչիտ իսթիգրազը	93–¾
Մաճարիսթան էահամը	000–
Գամպիո Բարիզ	00–00
Բարիզ, 30 ապրիլ.	
Ֆրանսըզ ֆօնտսուս 3%	81–67
» » 4½	109–75
Էահամը ումումիեէ աչըլսը գ. ք.	14–77
» » գաբանտը գ. ք.	14–82
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի B	00–00
» » » C	14–90
» » » D	00–00
Բումէլի չըմէնտֆ թանվիլաթը	36–75
Օսմանլը Բէժի թանվիլաթը	000–00
Օսմանլը պանգասը	529–
Գրէտի Լիոնէ	1352–00
Գրէտի ֆոնսիեէ	135–00
Լիոն ագսիոնը	1230–
Սիւէյիշ ագսիոնը	2128–
Բուս ֆոնտսուս 5% 1877	101–¾
Իթալիա էահամը	96–62½
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	360–
Իսբանեա խարիճի իսթիգ.	57–
Բրիօրիթէ թանվիլաթը	364–37
Եունան 5% 1879	280–00
Գանպիո Լօնտրա	25–14

ԲԱՌԱՐԱՆ

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ–ՀԱՑԵՐԷՆ–ՏԱՃԿԵՐԷՆ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ

Հ. ՍԱՄՈՒԷԼ Վ. ԳԱՆԹԱՐԵԱՆ

Ի ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՈՒԽՏԷՆ

ՎԵՆԷՏԻԿ

Ի ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

1886

Իչպու ֆրանսըզճա, էրմէնիճէ վէ թիւրքճէ լուղաթ քիթապը, Վէնէտիկ թարիգաթը մանասթըրընտա դաեէթ թէ-միզ, վէ էրմէնիճէ լուղէթլէրի, ումումէն միւսթամէլ օլան լիսանտա վէ թիւրքճէ-լէրի, չիմտիեէ գատար պու եօլտա թապ օլունան էսէրլէրտէ կէօրիւլէն թիւրքճէ-տէն տահա զիեատէ չիյվէյի լիսանը թիւր-քիեէ մուվաֆֆըգ սուրէթտէ թապ ու թէմ-սիլ իտիլմիշ օլուպ, պունուն՝ մէքթէպլէ-րիմիզ շակիրտանըյլա, էլսինէյի սէլէսէյի մէզքիւրէ իլէ մէշղուլ օլան զէվաթ նէզ-տինտէ իսթիմալ իտիլէպիլէճէկի տէրքեար օլտուղունա մէպնի, իշպու լուղաթ քի-թապընը ումում մէքեաթիպ միւտիրլէ-րիյլէ պու եօլտա լուղաթ քիթապը իսթի-մալինէ միւհթաճ օլան զէվաթա թավսի-եէ իյլէրիզ։

Պու էսէրի ճէտիտին ֆիեաթը, չիմտիեէ գատար կէօրիւլէն պու միսիլու էսէրլէրէ նիսպէթէն զաեէթ տուն օլուպ, իքի ատէտ սիմ մէճիտիեէեէ ֆիրսաթ օլուն-տուղունըն տախի պաշգաճա պէեան վէ իլանընա լիւզում կէօրիւլմիւշ տիւր։

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ

Շուրջուտ

Եղիա Տէմիրճիպաշեան (գրասէր Ատամ) էֆէնտինին իշպու էսէրի՝ պէ-հէր մահ թապ ու նէշր օլունտուղունտան, իշպու այընքի տախի չըգ-մըշ, վէ 2 ղրուշ ֆիյաթը իլէ սաթրա մագտա պուլունմուշ տըր։

ՀԻՔԵԱԹԷԻ

ԻՔԻ ԳԱԲՈՒ ԵՕԼՏԱՇԼԱՐ

ԷՍԷՐԻ

ՑՈՎՍԷՓ ԳՈՒՐՊԱՆ

Սթանպօլ էօմրիւ իւզէրինէ թէր-թիպ իտիլմիշ օլան իշպու հիքեաեէ բէյ տէր բէյ թապ ու նէշր իտիլ-մէքտէ օլուպ պազը ճիհէթլէ շայեա-նը գրաաթ վէ մուճիպի իսթիֆատէ տիր։

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՑԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Իշպու հաֆթալրգ րիսալէնին սէ-նէվի պէտէլի եարրմ օսմանլը լիրա-սընա, վէ նիւսխէսի 60 բարա օլտու-նու հայտէ, միւնտէրիճաթը ֆայիտէ-յի մուճիպ, վէ շայեանը բաղդէթի միւթալաա տըր։

ՃԱՇԱԿ

ՈՍԿԵՂԷՆ ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ

Իշպու այլըգ րիսալէնին իքինճի նիւմէրօսու տախի թապ ու նէշը օ-ունմուշ տուր։

ԻԼԱՆԸ ՇՄԱԽՕՈՒՍ

Ղազէթամըզտա գիթապ չէքլինտէ տէրճ իտիլմիշ օլան

ՆԻԳԱՊԸ ԳԱՏԸՆ

Նամ հիքեաեէ, խիթամ պուլուպ խասսէթէն ճիլտէտիլմիշ օլտուղուն-ան, պու քէրրէ սահիբեա չըգ-ըրըմըշ տըր։ Իշպու հիքեաեէ քիթա-պը 664 սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ, միւնտէրիճաթը ֆէվգէլատէ ճայիպի մէրագ վէ շայեանը գրաաթ օլտու-ղունտան, պիլճիւմէ քիթապէթքէր-վէրանա խասսէթէն թավսիեէ իյլէ-րիզ։

Իշպու քիթապ՝ մահպասամըզտա, վէ Պէյօղլունտա ղազէթա սահան թիւթիւնճիւ տիւքքեանարը յլա, Սթանպուլ էրմէնի քիթապճը, վէ Պօղոս վէ Յակոբ պաղալարըն սուճու տիւքքեանլարընտա 15 ղրուշ ֆի-եաթլէ սաթըլմագտա տըր։

Քէզալիք քէնտի թէրճէմէսիզ օ-լարագ, մահպասամըզտա թապ ի-տիլմիշ օլան ճէնապը Աղգ, Գաթիլի Վարիտէ վէ Տիքիլի Աղըզ նամ հի-քեաեէլէրին տախի մահպասամըզտա էհվէն ֆիեաթլէ սաթըլտըգընը ի-լան իտէրիզ։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ԻՏԱՐԷՅԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1886 Ապրիլին 13ինճի բազար կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Բազար կիւնլերինտէ հասա Ատալար հանէսինտէն Սթ. Տգ.	
11 50	Պիւյիւք Ատատան Հէյպէլի Պուրկազ Գընալը։[*]
12 50	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ Գնալը[*] (Պ. Ատատան 1 Յետ)
7 45	Բէնտիք Գարթալ Պ. Ատա Հէյպէլի Պուրկաս Գընալը Գատըքէօյ Պ. Ատատան 8 50

—

Քէօբրի-տէն Ատալար հանէսինտէ

2 50	Գատըքէօյ Գընալը, Պուրկազ Հէյպ լի, Պ. Ատա Գարթալ Բէնտիք։
9 45	Գընալը, Պուրկազ Հ պէլի, Պ. Ատա, Գարթալ Բէնտիք
10 45	Գընալը Պուրկաս Հէյպէլի Պ. Ատա

—

Բազար կիւնլերի Ատալար հանէսինտէ

12 50	Բէնտիքտէն Գարթալ Պ. Ատա. Հէյ-պէլի. Պուրկազ Գընալը։
8 45	Բէնտիք, Գարթալ Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ Պէյօղլը Ատատան 9 50 տա։

Քէօբրի-տէն Ատալար հանէսինտէ

2 45	Գատ քէօյ Գընալը, Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
9 45	Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա Գարթալ Բէնտիք։

Հավա չէտիտ լուտտու օլտուղու զէման սա-պահլայրը Ատալարտան քէօբրիւյէ վէ ախշամ-լայրը քէօբրիւտէն Ատալարա իլգ սէֆէրլէր իճրա օլընմայըգ եալընըզ սապահլայրը Ատալար-տան քէօբրիւյէ ասն սէֆէր իճրա օլունանճաղը կիպի քէօբրիւտէն տախի ախշամ իւզէրի սաաթ 10 30 տա Պ. Ատայա գատար եալընըզ պիր սէ-ֆէր իճրա օլունանճագ տըր։

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իպէր չէֆէրլէրի գոնտուրըլմա գ-ունէ-տէ էհէմիյէթ տէրճէսի

ՔԷՕԲՐԻՏԷՆ

Սթ	Տգ.	
12	50	Իզմիտ կիտէն. 2
3	15	Պիլա թէսատիֆ
8	15	Իզմիտ 4
10	25	Բէնտիեէ 6
11	25	Բէնտիեէ 8

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱՏԱՆ

12	55	Բէնտիքտէն կէլէն 1
2	25	Բէնտրքտէն կէլէն 3
4		Իզմիտտէն կէլէն 5
8	40	Պիլա թէսատիֆ
11	15	Իզմիտտէ 7

—

(Մօտաեա իյլէեէն վաքօրլարընն վագթ ու հարէքէթլէրի)

Հոտտա վէ քազար վէ էյեատը ապէրէտէ

ՔԷՕԲՐԻՏԷՆ		ՄՕՏԱՏԱՆ	
Ս.	Տ.	Ս.	Տ.
2	30	4	30
9	30	5	—
11	30	10	30

ԳԱՏԸ ՔԷՕԲ ԹԱՐԻԳԻ

Բազար կիւնլերինտէ հասա			
Քէօբրէյ-տէն		Գատը քէօյ-նէ	
Սթ.	Տգ.	Սթ	Տգ.
00	00	00	00
12	—	12	
12	45	12	45
1	50	1	30
2	10	2	15
3	—	3	—
	45	3	45
4	50	4	50
5	50	5	50
0	00	0	00
9	15	9	15
10	—	10	—
10	45	10	55
11	50	11	20
12	—	12	—

Բազար կիւնլերի

Քէօբրի-տէն		Գատը քէօյ-նէ	
Սթ.	Տգ.	Սթ.	Տգ
12	—	12	—
1	—	1	—
2	—	2	—
3	—	3	—
4	—	4	—
5	—	5	—
6	—	6	—
9	—	9	—
10	—	10	—
11	—	11	—
12	—	12	—

—

ՄԱՔՐԻ ՔԷՕԲ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԼՎՄԻ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Մ-ուլուդ-ուլ-նէ-տէ քէօբրի-տէ

Սթ.	Տգ.	
11	45	Մաքրիքէօյ Սամաթիա, Եէնի Գաբու
1	15	Գում Գաբու
2	15	Մաքրիքէօյ Սամաթիա, Եէնի գաբու Գում գաբու
2	15	Մաքրիքէօյ Սամաթիա Եէնի գաբու Գում գաբու
10	—	Մաքրիքէօյ տէն տօղրու քէօբրիւեէ

—

Քէ-տէրի-տէն Մ-ուլ-ուլ-նէ

1	15	Քէօբրիւտէն տօղրու Մաքրիքէօեիւնէ
8	45½	Գում գաբու Եէնի գաբու Սամաթիա Մաքրիքէօյ
10	30	Գում գաբու Եէնի գաբու Սամաթիա Մաքրիքէօյ
11	15	Գում գաբու Եէնիգաբու Սամաթիա Մաքրիքէօյ

—

Բազար կիւնլերի

Մ-ուլուլ-նէ-տէ տէ-տէ-տէ

12	45	Մաքրիքէօյ Սամաթիա Եէնի գաբու Գում գաբու
10		Մաքրիքէօյ Սամաթիա Եէնի գաբու Գում գաբու

—

Քէ-տէրի-տէն Մ-ուլ-ուլ-նէ

2	20	Գում գաբու Եէնի գաբու Սամաթիա Մաքրիքէօյ
11	15	Գում գաբու Եէնի գաբու Սամաթ ի